

سوالات امتحان درس : فارسی ۳	رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات : ۴	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۲/۲۶
دانش آموزان مدارس شهر تهران در میان نوبت دوم سال ۱۴۰۲		اداره آموزش متوسطه شهر تهران - گروه مدیران مدارس نمونه دولتی	

ردیف	سوالات (پاسخبرگ دارد)	نمره
------	-----------------------	------

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	کدام معنی از واژه ((خیره سر)) در عبارت ((سیاوش ، فرزند کاووس ، شاه خیره سر کیانی است .)) برداشت نمی شود ؟ الف (بی شرم ب) ستمگر پ) گستاخ ت) لجوج	۰/۲۵
۲	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید . الف) عصاره تاکی به قدرت او <u>شهد فایق</u> شده . ب) با جان بودن به عشق در <u>سامان</u> نیست . پ) <u>سورت</u> سرمای دی بیدادها می کرد.	۰/۷۵
۳	با توجه به متن زیر شکل درست واژه ای را که املای آن <u>غلط</u> است ، بنویسید . ((آخرین چراغ امپراطوری روم را موسولینی روشن کرد که چند صبحی تا حبشه و قلب آفریقا پیش راند ، اما همه می دانیم که دولت مستعجل بود .))	۰/۲۵
۴	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) کان کمند (شست - شصت) خم خویش بگشاید. ب) از کربت جورش راه (غربت - قربت) گرفتند.	۰/۵
۵	کدام یک از موارد زیر فاقد غلط املایی است ؟ الف (شبخ شما را در میان تاریکی تعقیب می کردم ، تیر انگار خورده بود به جناغ سینه تان . ب) واصفان حلیه جمالش به تحیر منصوب که ماعرفناک حق معرفتک.	۰/۲۵
۶	در میان گروه کلمات زیر چهار غلط املایی وجود دارد . شکل درست آنها را بنویسید. ((ثنا و ستایش - ثواب و پسندیده - تاق و سقف محدب - غدر و مکر - هول و ترسناک - عز و زلّ سطور و چهارپا - سمن و درخت گل - تلالؤ و درخشش))	۱
۷	در بیت زیر نوع ((وابسته وابسته)) را بنویسید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید . در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت	۰/۵
۸	در شعر زیر زمان افعال را مشخص کنید. گویی از تن حس و هوشش رفته بود و داشت می خوابید.	۰/۵
۹	با توجه به عبارات زیر کدام جمله طبق الگوی ((نهاد + مسند + مفعول + فعل)) ساخته شده است ؟ محبت چون به غایت رسد ، آن را عشق خوانند و عشق خاص تر از محبت است .	۰/۲۵
۱۰	در هر یک از موارد زیر ، بخش حذف شده به قرینه معنایی را بیابید و بنویسید. الف (گریز از کفش در دهان نهنگ که مردن به از زندگانی به ننگ ب) نی نی تو نه مشت روزگاری ای کوه ، نی ام ز گفته خرسند	۰/۵

ادامه سوالات در صفحه دوم

سوالات امتحان درس : فارسی ۳	رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات : ۴	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۲/۲۶
دانش آموزان مدارس شهر تهران در میان نوبت دوم سال ۱۴۰۲		اداره آموزش متوسطه شهر تهران - گروه مدیران مدارس نمونه دولتی	

ردیف	سوالات (پاسخبرگ دارد)	نمره
------	-----------------------	------

۱۱	معنای واژه ((اندیشه)) را در ابیات زیر بررسی کنید . الف) پر اندیشه شد جان کاووس کی // ز فرزند و سودابه نیک پی ب) غلام عشق شو کاندیشه این است // همه صاحب‌دلان را پیشه این است	۰/۵
۱۲	در هر یک از موارد زیر فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید . الف) بدان گه که شد پیش کاووس باز // فرود آمد از باره بردش نماز ب) روزها گر رفت ، گورو باک نیست // تو بمان ای آن که جز تو پاک نیست	۰/۵
۱۳	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید . آیین طریق از نفس پیرمغان یافت // آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند	۰/۵
۱۴	نقش ((ضمایر متصل)) را در بیت زیر مشخص کنید . هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکشد // وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای	۰/۵
۱۵	کدام یک از ابیات زیر به شیوه بلاغی سروده شده است ؟ الف) ای مرغ سحر ، عشق ز پروانه بیاموز // کان سوخته را جان شد و آواز نیامد ب) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند // تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری	۰/۲۵
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۶	مصرع دوم بیت زیر را بنویسید : گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد	۰/۵
۱۷	کدام گزینه مصرع اول بیت زیر است ؟ به هر حالت که بودم با تو بودم میهن ای میهن الف) اگر مستم اگر هشیار، اگر خوابم اگر بیدار ب) به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم	۰/۲۵
۱۸	در کدام گزینه یک مصرع نادرست انتخاب شده است ؟ الف) ای جویبار جاری ، زین سایه برگ مگریز // تا در زمانه باقی است آواز باد و باران ب) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند // دیوار زندگی را زین گونه یادگاران	۰/۲۵
۱۹	نام صاحبان آثاری را که نویسنده آنها نادرست ذکر شده است ، بنویسید . فی حقیقه العشق : عین القضاة همدانی // سانتا ماریا : احمد عربلو // تذکره الاولیا : عطار در حیاط کوچک پاییز در زندان : مهدی اخوان ثالث	۰/۵
۲۰	در عبارات زیر ، جاهای خالی را به درستی پر کنید . الف) نام شاعرانه ((محمد رضا رحمانی)) ، است . ب) بیت ((چو او را بدیدند ، برخاست غو // که آمد ز آتش برون شاه نو)) بیانگر زمینه حماسه است .	۰/۵

ادامه سوالات در صفحه سوم

سؤالات امتحان درس : فارسی ۳		رشته : کلیه رشته ها		ساعت شروع : ۸ صبح		مدت امتحان : ۹۰ دقیقه												
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحات : ۴		نام و نام خانوادگی :		تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۲/۲۶												
دانش آموزان مدارس شهر تهران در میان نوبت دوم سال ۱۴۰۲				اداره آموزش متوسطه شهر تهران - گروه مدیران مدارس نمونه دولتی														
ردیف		سؤالات (پاسخبرگ دارد)																
نمره																		
۲۱	آرایه نامناسب هر بیت را از داخل کمانک برگزینید. (الف) یکی تازی ای برنشسته سیاه // همی خاک نعلش برآمد به ماه (مجاز ، استعاره ، اغراق) (ب) گفت : " می باید تو را تا خانه قاضی برم " // گفت : "رو صبح آی ، قاضی نیمه شب بیدار نیست " (ایهام ، تضاد ، تلمیح)																	
۲۲	با توجه به شعر ((چاه چونان ژرفی و پهنایش بی شرمیش ناباور)) ، مشبه و وجه شبه را بیابید.																	
۲۳	در بیت ((آیینۀ نگاهت، پیوند صبح و ساحل // لبخند گاه گاهت صبح ستاره باران)) چند آرایه تشبیه وجود دارد؟ (الف) یک (ب) دو (ج) سه																	
۲۴	در بیت زیر ، کدام واژه ها در مفهوم نمادین به کار رفته اند ؟ آن جا در آن برزخ سرد، در کوچه های غم و درد // غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو ؟																	
۲۵	در مصراع اول بیت زیر ، آرایه های ((تشبیه و)) دیده می شود . همچو نی زهری و تریاکی که دید ؟ همچو نی دمساز و مشتاقی که دید ؟																	
۲۶	آرایه ادبی مناسب هر مورد را مقابل آن بنویسید . (یک آرایه اضافی است) <table><tr><td>الف) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان</td><td>۱) حس آمیزی</td></tr><tr><td>چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان</td><td>۲) اسلوب معادله</td></tr><tr><td>ب) زمزمه لطیف و سبک و ملایم شما گمان مرا تأیید کرد.</td><td>۳) مجاز</td></tr></table>						الف) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان	۱) حس آمیزی	چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان	۲) اسلوب معادله	ب) زمزمه لطیف و سبک و ملایم شما گمان مرا تأیید کرد.	۳) مجاز						
الف) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان	۱) حس آمیزی																	
چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان	۲) اسلوب معادله																	
ب) زمزمه لطیف و سبک و ملایم شما گمان مرا تأیید کرد.	۳) مجاز																	
۲۷	در هر یک از موارد زیر مفهوم کنایی قسمت مشخص شده را بنویسید . (الف) یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود. (ب) چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی // بیا بد زدن سنگ را بر سبوی																	
قلمرو فکری (۸ نمره)																		
۲۸	هر یک از ابیات "ستون الف" با کدام مفهوم "ستون ب" تناسب دارد ؟ (یک مورد در ستون ب اضافه است) <table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>الف) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب</td><td>۱) ایمن بودن بی گناه از آسیب</td></tr><tr><td>تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهند</td><td></td></tr><tr><td>ب) نی حدیث راه پر خون می کند // قصه های عشق مجنون می کند</td><td>۲) ناپایداری ظلم و ستم</td></tr><tr><td></td><td>۳) تحمل رنج ها برای رسیدن به مقصود</td></tr><tr><td>پ) آتش ابراهیم را نبود زیان // هر که نمرودی است گو می ترس از آن</td><td>۴) دشوار و پرخطر بودن راه عشق</td></tr></table>						الف	ب	الف) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب	۱) ایمن بودن بی گناه از آسیب	تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهند		ب) نی حدیث راه پر خون می کند // قصه های عشق مجنون می کند	۲) ناپایداری ظلم و ستم		۳) تحمل رنج ها برای رسیدن به مقصود	پ) آتش ابراهیم را نبود زیان // هر که نمرودی است گو می ترس از آن	۴) دشوار و پرخطر بودن راه عشق
الف	ب																	
الف) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب	۱) ایمن بودن بی گناه از آسیب																	
تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهند																		
ب) نی حدیث راه پر خون می کند // قصه های عشق مجنون می کند	۲) ناپایداری ظلم و ستم																	
	۳) تحمل رنج ها برای رسیدن به مقصود																	
پ) آتش ابراهیم را نبود زیان // هر که نمرودی است گو می ترس از آن	۴) دشوار و پرخطر بودن راه عشق																	
ادامه سؤالات در صفحه چهارم																		

سوالات امتحان درس : فارسی ۳		رشته : کلیه رشته ها		ساعت شروع : ۸ صبح		مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحات : ۴		نام و نام خانوادگی :		تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۲/۲۶	
دانش آموزان مدارس شهر تهران در میان نوبت دوم سال ۱۴۰۲				اداره آموزش متوسطه شهر تهران - گروه مدیران مدارس نمونه دولتی			
ردیف		سوالات (پاسخبرگ دارد)					نمره
۲۹	مقصود کلی نویسنده از بیت زیر چیست ؟ ((ز خورشید و از آب و از باد و خاک نگردد تبه نام و گفتار پاک))					۰/۲۵	
۳۰	مفهوم مشترک بیت ((ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد // کو دل آزاده ای کز تیغ او مجروح نیست؟)) با بیت زیر چیست ؟ سیاوش بدو گفت انده مدار کزین سان بود گردش روزگار					۰/۵	
۳۱	در سروده ((این نخستین بار شاید بود // کان کلید گنج مروارید او گم شد)) مقصود شاعر از " کلید " و " گنج مروارید " چیست ؟					۰/۵	
۳۲	با توجه به متن زیر توصیه نویسنده چیست ؟ (نه همین مهربانی را به مهر که پاداش هر زخمه سنگی را دست های کریم تو میوه ای چند شیرین ایثار کند.)					۰/۵	
۳۳	درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص کنید. الف) ((سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه عقل ها افزون آید))، به برتری عقل بر عشق اشاره دارد . درست / نادرست ب) بیت ((بی عشق زیستن را جز نیستی چه نام است / یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است))، به برابری زندگی بدون عشق با مرگ اشاره می کند . درست / نادرست					۰/۵	
۳۴	با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید . سیاوش چنین گفت کای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار اگر کوه آتش بود بسپرم از این تنگ خوار است اگر بگذرم الف) سیاوش آتش دوزخ را با چه چیزی مقایسه می کند ؟ ب) مقصود سیاوش از ((این تنگ)) چیست ؟					۰/۵	
۳۵	مقصود شاعر از مصراع دوم بیت زیر چیست ؟ گفت: " دیناری بده پنهان و خود را وارهان " // گفت: " کار شرع ، کار درهم و دینار نیست "					۰/۲۵	
۳۶	با توجه به بیت ((هر که فریاد رس روز مصیبت خواهد // گو در ایام سلامت به جوانمردی کوش)) شاعر راه گذر از مصیبت ها را چه می داند ؟					۰/۲۵	
۳۷	معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) کزین دو یکی گر شود نا به کار / از آن پس که خواند مرا شهریار ؟ ب) عشق به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده روی ننماید. پ) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش ت) فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد. ث) تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دل بند ج) همه بیشی تو بکاهی ، همه کمی تو فزایی چ) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد. ح) همگنان خاموش / گرد بر گردش به کردار صدف برگرد مروارید / پای تا سر گوش					۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	
جمع		موفق باشید					۲۰

راهنمای تصحیح امتحان درس : فارسی ۳	رشته : کلیه رشته ها	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۲/۲۶	
دانش آموزان مدارس شهر تهران در میان نوبت دوم سال ۱۴۰۲	اداره آموزش متوسطه شهر تهران گروه مدیران مدارس نمونه دولتی	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره

همکاران گرامی ، لطفا به پاسخ های درست و مشابه نمره اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	(ب) ستمگر ۰/۲۵ صفحه ۱۰۰	۰/۲۵
۲	الف) برگزیده ، برتر ۰/۲۵ صفحه ۱۲ (ب) درخور ، میسر ، امکان ۰/۲۵ صفحه ۵۳ پ) تندی و تیزی ، حدت و شدت ۰/۲۵ صفحه ۱۰۹	۰/۲۵
۳	امپراطوری ← امپراتوری ۰/۲۵ صفحه ۶۲	۰/۲۵
۴	الف) شصت ۰/۲۵ صفحه ۱۱۴ (ب) غربت ۰/۲۵ صفحه ۱۰۸	۰/۵
۵	(ب) منصوب ← منسوب ۰/۲۵ صفحه ۱۳	۰/۲۵
۶	ثواب ← صواب ۰/۲۵ صفحه ۲۱ / تاق ← طاق ۰/۲۵ صفحه ۱۱۳ زلّ ← ذلّ ۰/۲۵ صفحه ۱۶۵ / سطور ← ستور ۰/۲۵ صفحه ۳۴	۱
۷	خرد : مضاف الیه مضاف الیه ۰/۲۵ <u>پیشگاه اهل خرد</u> ۰/۲۵ صفحه ۲۷	۰/۵
۸	رفته بود : ماضی بعید ۰/۲۵ / داشت می خوابید : ماضی مستمر ۰/۲۵ صفحه ۱۱۳	۰/۵
۹	نهاد (محذوف) + آن (مفعول) + عشق (مسند) + خوانند (فعل) ۰/۲۵ صفحه ۵۲	۰/۲۵
۱۰	الف) به (است) ۰/۲۵ صفحه ۱۰۷ / ب) ای کوه (تو را مخاطب قرار می دهم) ۰/۲۵ صفحه ۳۴	۰/۵
۱۱	الف) بدگمانی ۰/۲۵ صفحه ۱۰۱ / ب) چاره ۰/۲۵ صفحه ۱۰۵	۰/۵
۱۲	الف) شد : رفت (غیر اسنادی) ۰/۲۵ ص ۱۰۳ / ب) نیست : وجود ندارد (غیر اسنادی) ۰/۲۵ ص ۴۷	۰/۵
۱۳	آیین : مفعول ۰/۲۵ // فرخنده پی : مسند ۰/۲۵ ص ۶۲	۰/۵
۱۴	ت در نقاشت : مفعول ۰/۲۵ / ش در حیرتش : مضاف الیه ۰/۲۵ ص ۱۷	۰/۵
۱۵	الف) کان سوخته را جان شد ← جان آن سوخته شد ۰/۲۵ ص ۱۴	۰/۲۵

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۶	بالله کز آفتاب فلک خوب تر شوی ۰/۵ ص ۲۲	۰/۵
۱۷	ب ۰/۲۵ صفحه ۱۱۷	۰/۲۵
۱۸	الف ۰/۲۵ صفحه ۵۷	۰/۲۵
۱۹	فی حقیقه العشق : شهاب الدین سهروردی ۰/۲۵ ص ۵۲ / سانتا ماریا : سید مهدی شجاعی ۰/۲۵ ص ۹۳	۰/۵
۲۰	الف) مهرداد اوستا ۰/۲۵ ص ۸۷ / ب) خرق عادت ۰/۲۵ ص ۱۰۴	۰/۵
۲۱	الف) استعاره ۰/۲۵ ص ۱۰۳ / ب) تلمیح ۰/۲۵ ص ۱۹	۰/۵
۲۲	بی شرمی : مشبه ۰/۲۵ / ناباور : وجه شبهه ۰/۲۵ ص ۱۱۲	۰/۵

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

راهنمای تصحیح امتحان درس : فارسی ۳		رشته : کلیه رشته ها		مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۲/۲۶			
دانش آموزان مدارس شهر تهران در میان نوبت دوم سال ۱۴۰۲		اداره آموزش متوسطه شهر تهران گروه مدیران مدارس نمونه دولتی			
ردیف		راهنمای تصحیح			
نمره					
۲۳	ج (آیینۀ نگاه /نگاه مانند پیوند صبح و ساحل / لبخند مانند صبح ستاره باران) ۰/۲۵ ص ۵۷				
۲۴	برزخ سرد ۰/۲۵ / شب ۰/۲۵ صفحه ۸۴				
۲۵	پارادوکس ۰/۲۵ صفحه ۴۷				
۲۶	الف (اسلوب معادله ۰/۲۵ ص ۱۳ / ب) حس آمیزی ۰/۲۵ ص ۹۰				
۲۷	الف (در حالت تأمل و تفکر عارفانه قلب خود را از هر چیزی غیر خدا حفظ کردن ۰/۲۵ ص ۱۴ ب) آزمایش کردن ۰/۲۵ ص ۱۰۰				
قلمرو فکری (۸ نمره)					
۲۸	الف (تحمل رنج ها برای رسیدن به مقصود ۰/۲۵ ص ۶۲ / ب) دشوار و پر خطر بودن راه عشق ۰/۲۵ ص ۴۷ پ) ایمن بودن بی گناه از آسیب ۰/۲۵ ص ۱۰۶				
۲۹	جاودانگی نام نیک ۰/۲۵ ص ۸۶				
۳۰	تأثیر سرنوشت در زندگی افراد ۰/۵ ص ۱۰۷				
۳۱	کلید: لبخند ۰/۲۵ / گنج مروارید : دندان ها ۰/۲۵ ص ۱۱۳				
۳۲	نیکی کردن در برابر بدی دیگران ۰/۵ ص ۸۷				
۳۳	الف (نادرست ۰/۲۵ ص ۵۳ / ب) درست ۰/۲۵ ص ۵۶				
۳۴	الف (سپاوش می گوید : آتش دوزخ در برابر این تهمت ناروا که به من زده شده ، کوچک است. ۰/۲۵ ص ۱۰۱ ب) راه باریکی که میان دو کوه آتش است. ۰/۲۵ ص ۱۰۱				
۳۵	حرام بودن رشوه خواری ۰/۲۵ ص ۱۹				
۳۶	جوانمردی و مدارا با مردم در روزگار سلامت ۰/۲۵ ص ۱۰۸				
۳۷	الف (اگر ثابت شود که یکی از این دو نفر مرتکب این عمل زشت شده، پس از آن دیگر کسی مرا به عنوان شاهی با فرّ و شکوه نخواهد پذیرفت. ۰/۵ ص ۱۰۱ ب) عشق در همه جا وطن نمی کند و خود را به هر چشمی نشان نمی دهد. ۰/۵ ص ۵۲ پ) هر کسی از اصل و مبدأ خود جدا شود ، در جستجوی ریشه و اصل خود است و اشتیاق دارد به مرجع اصلی خود باز گردد. ۰/۵ ص ۴۶ ت) به باد صبا دستور داده تا سبزه و چمن را همچون بساط زمرد رنگ در سطح زمین پهن کند. ۰/۵ ص ۱۲ ث) برای اینکه چشم انسان ها به تو نیفتد ، روی زیبا و دلربای خود را پشت ابرها پنهان کرده ای. ۰/۵ ص ۳۴ ج) همه کم و زیاد شدن ها به دست توست. ۰/۵ ص ۱۰ چ) یک روز مردم جهان به روم توجه داشتند و از آن می ترسیدند . ۰/۵ ص ۶۲ ح) حاضران ساکت ، مانند صدف دور مروارید ، او را در میان گرفته بودند و با دقت به سخنانش گوش می دادند. ۰/۵ صفحه ۱۰۹				
موفق باشید					